

2014 ZH A csoport:

1. feladat: szinkron írási protokoll

Közös órajellel működnek a buszra csatlakozó egységek → a műveleti időt az órajelciklus határozza meg. (Master/Slave) Az órajelet mindig a leglassabbhoz egységhez kell igazítani.

írási ciklus: (CPU → MEM)

n: Commander arbitrációja/kiválasztása

n+1: átvitel megkezdése, memóriához adat érkezik

n+2: memória dönt az adatok elfogadásáról, válaszol a Commandernek

n+3: Slave/Responder nyugtát küld vissza

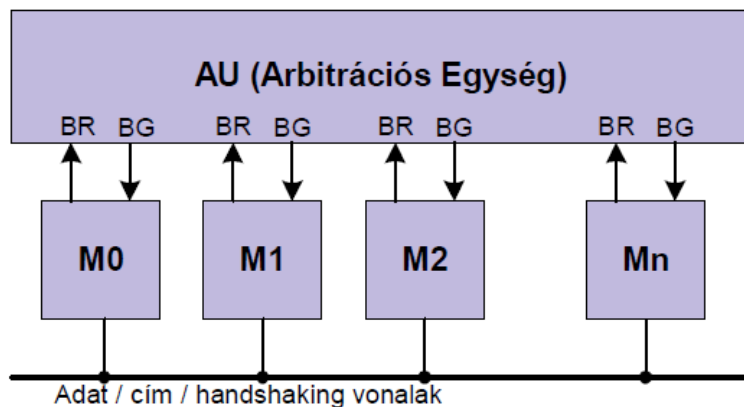
2. feladat: Arbitráció és fajtái

I/O művelet esetén több Master is egyszerre akarja a busz irányítását. Az arbitrációs eljárás egy döntési folyamat, amely az aktuális adatátvitel befejezése előtt eldől, hogy melyik következő master adhat.

Az arbitrációnak három típusa van: párhuzamos, soros, lekérdezéses.

Párhuzamos:

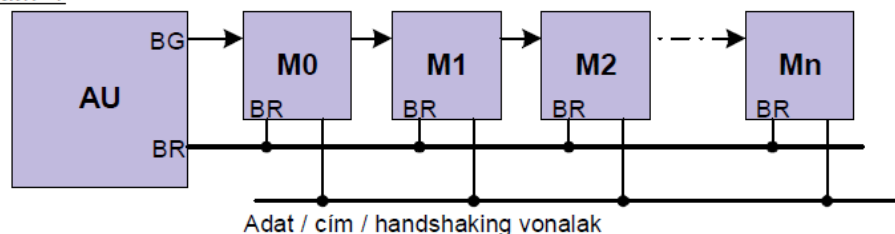
a.) Párhuzamos:

Ez a leggyorsabb, legdrágább módszer és az M-ek száma korlátozott. Az arbitráció lehet: FIFO, round robin, prioritásos alapú.

Soros:

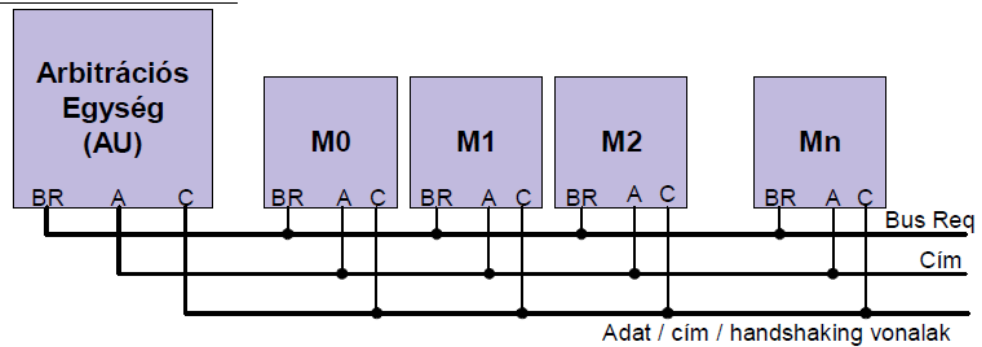
b.) Soros „Daisy Chain”:

Bármennyi eszközt sorba köthetünk (nincs felső korlát). Az arbitrációs idő egyenes arányban van a sorba kapcsolt M-ek számával. BG vonal sorba van kötve. M₀ legmagasabb prioritásút kérdezzük meg először, igényelt-e. Ha igen, minden esetben megkapja a buszt.

Lekérdezéses:

c.) Polling / Lekérdezéses technika:

Mindegyik Master közös BR buszon igényelhet. Az AU minden ciklusban megnézi, ki a legnagyobb prioritású igénylő (FIFO, round robin).

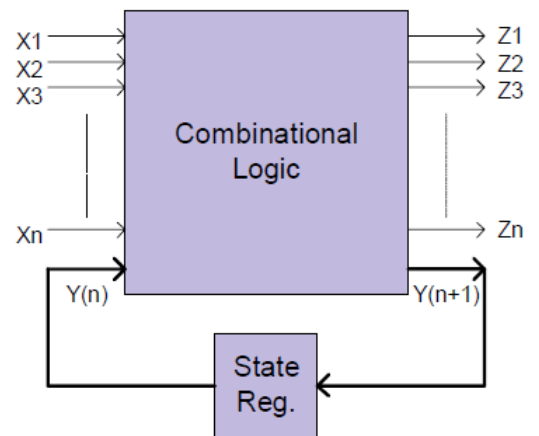
3. feladat: Mealy automata modell definiálása

A sorrendi hálózatok egyik alapmodellje. A kimenetek nem csak a pillanatnyi bemenettől, de a korábbi állapotoktól is függenek. Három halmaza van: bemenetek – X, kimenetek – Z, állapotok halmaza – Y

Két leképezési szabály van a halmazok között:

$$\delta(X_n, Y_n) \rightarrow Y_{n+1} : \text{következő állapot meghatározása}$$

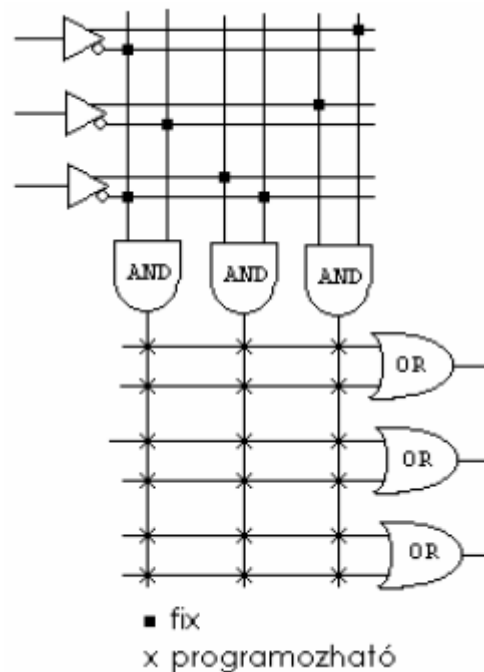
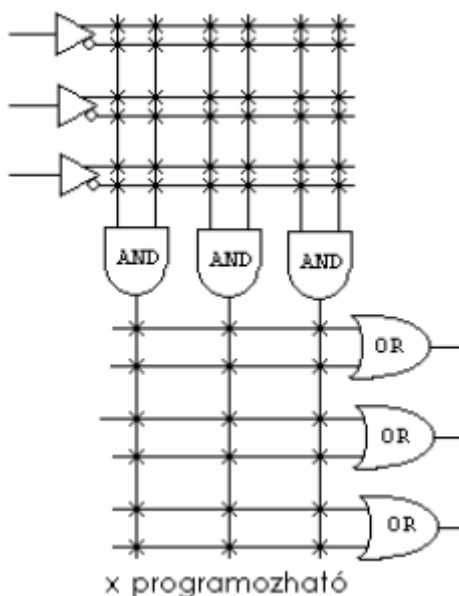
$$\mu(X_n, Y_n) \rightarrow Z_n : \text{kimenet meghatározása}$$

4. feladat: Vezérlőegység programozható makrocellákkal:

PROM: AND fix, OR programozható. OR kapuk kimeneténél tároló regiszterek, amik visszacsatolódnak a bemenetekre. →

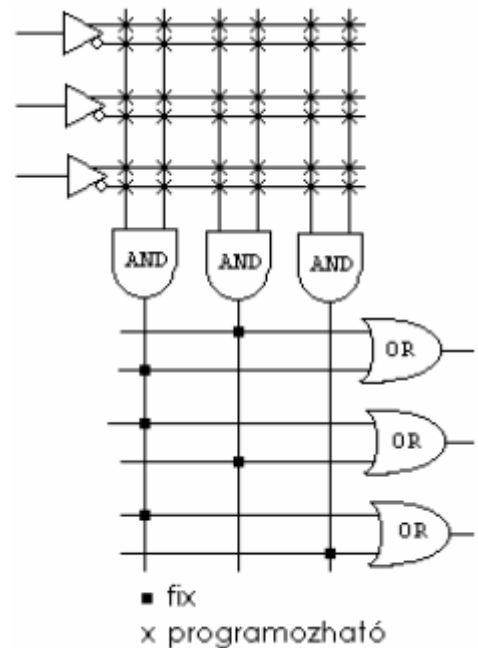
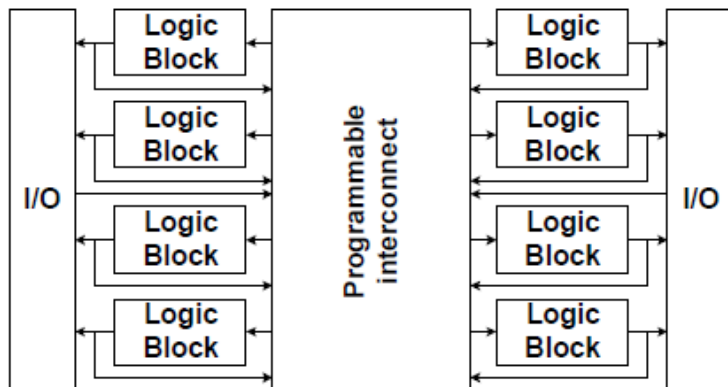
PLA: AND és OR programozhatók. OR kapuknál D-tárolók, amik visszacsatolhatnak a bemenetekre.

PAL: AND kapuk programozhatók, OR kapuk fixek. Gyorsabb, mint a PLA. Kimeneten D-tárolók, visszacsatolhatnak. →

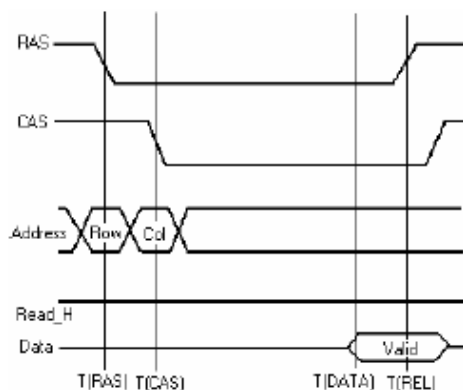
CPLD: Logikai blokkban: PAL/PLA, Regiszterek.

Interconnect lehet: Teljes vagy Részleges. ↓

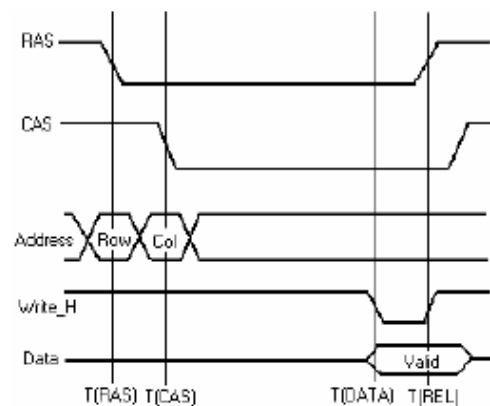

6. feladat: Dinamikus memória írási/olvasási folyamata (idődiagram)

Olvasási ciklus:

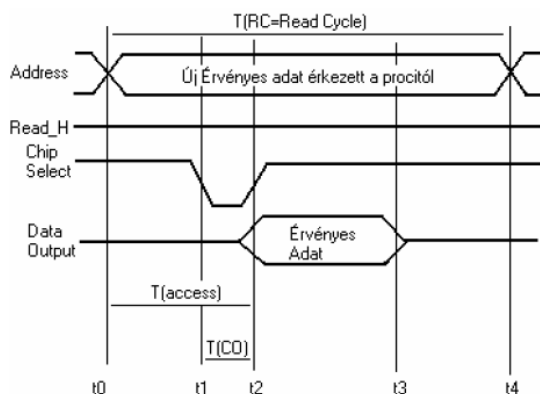
Írási ciklus:

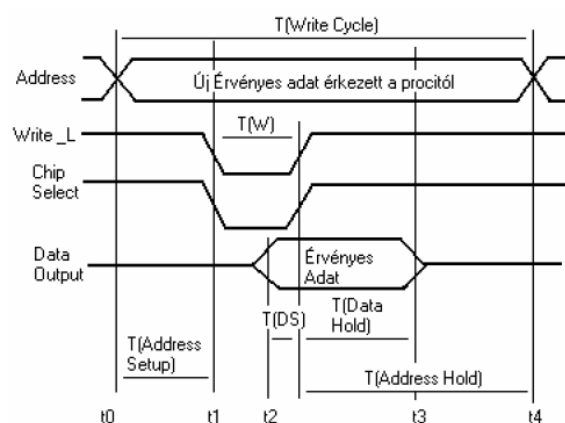
(sor cím: RAS, oszlop cím: CAS)

7. feladat: Statikus memória írási/olvasási folyamata (idődiagram)

Olvasási ciklus:

Írási Ciklus:

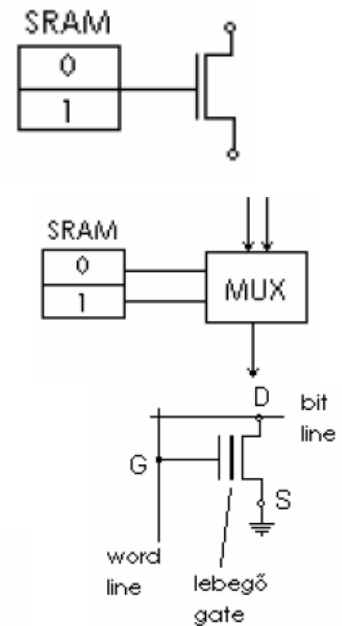

8. feladat: Hogyan programozható egy VLSI?

SRAM-os:

- végtelenszer újra programozható
- SRAM-ot nem kell frissíteni
- Táp kikapcsolásakor a SRAM elveszti tartalmát
- Bekapcsoláskor fel kell programozni
- Sok tranzisztor, nagy méret

Multiplexeres: A SRAM-ban tárolt 0 vagy 1 bitet használunk a Multiplexer vonalának kiválasztásához.

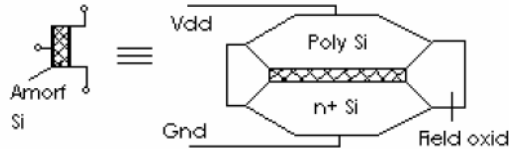

Floating Gate:

- többször törölhető UV fénnel
- kikapcsoláskor is megőrzi a tartalmát

Antifuse:

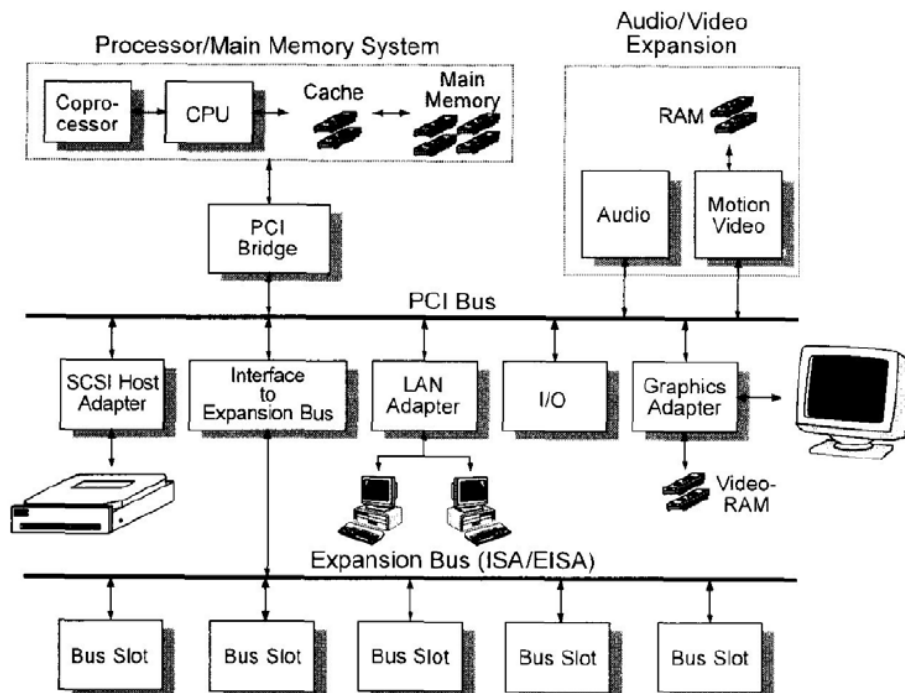
- egyszer programozható
- kis méret
- drága előállítani

EPROM/EEPROM/FLASH-os:

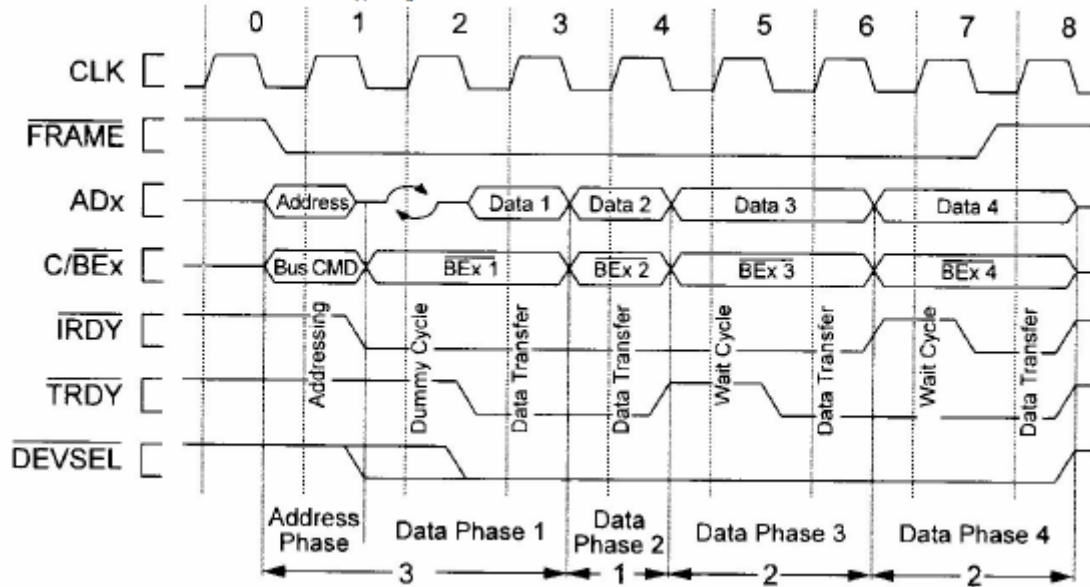
- Floating Gate-es technológiát használ.
- megőrzi a tartalmát
- végtelen sokszor írható/törölhető (EEPROM, FLASH)
- UV-fénnyel törölhető (EPROM)
- drága

9. feladat: PCI buszos PC blokkdiagram

10. feladat: PCI burst read idődiagram

PCI busz olvasási ciklusának idődiagramja 3-1-2-2 esetén:

3-1-2-2=3 órajelciklust vár az első adatig, utána 1-2-2 ciklusonként jönnek az adatok. (közben wait ciklusok vannak)

2014 ZH B csoport:

1. feladat: szinkron olvasási protokoll

Olvasási ciklus: (CPU $\leftarrow$ MEMÓRIA)

n: Commander arbitrációja, CPU busz lekérése

n+1: kérés inicializálása (CPU olvasási kérést küld, memóriához adat érkezik)

n+2: Válasz a Commandernek, memória dönt az olvasási igényről

n+3: Responder döntése (Memória nyugtát küld CPU-nak)

2. feladat: Aszinkron Hand Shaking folyamat írás esetén

Write: Master ír Slavenek.

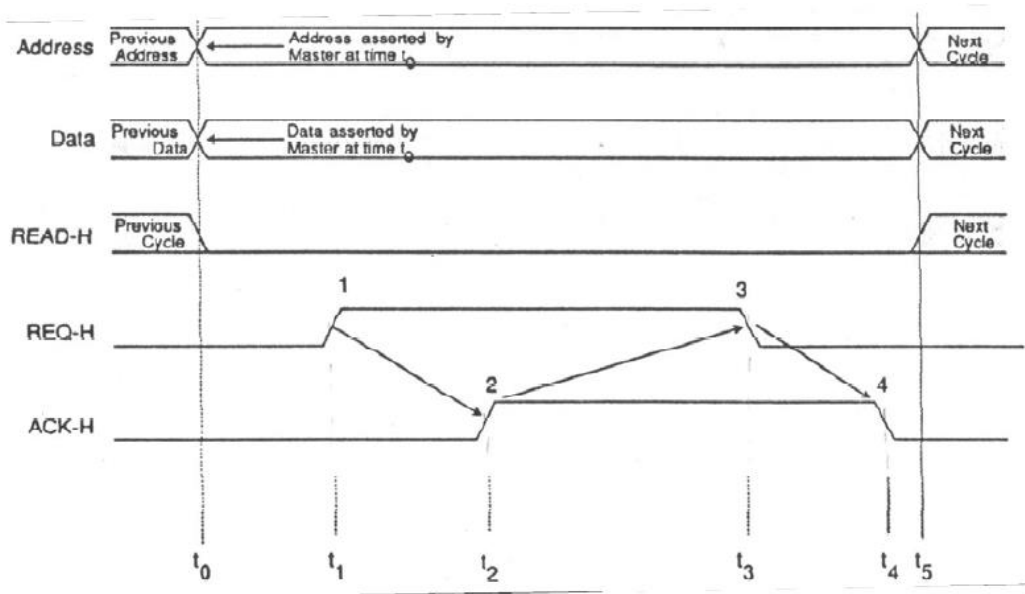
t₀-ban master megadja a kívánt slave címét.

t₁-ben master beállítja a request vonalat (minden slave veszi, de csak a to-ban kiválasztott válaszol)

t₂-ben slave nyugtázza, hogy megkapta az adatokat

t₃-ban master is megkapja a slave nyugtáját, felszabadítja a request vonalat

t₄-ben slave érzékeli és

felszabadítja a nyugtázó vonalat

t5-ig a master a címvonalat tartja még (a cím esetleges megváltozása miatt)

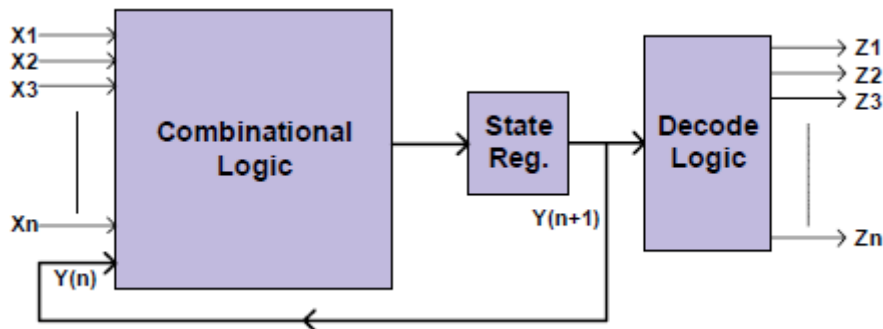
3. feladat: Moore automata modell

Kimenetek közvetlenül csak a pillanatnyi állapottól függ. Három halmaza van: bemenetek – X, kimenetek – Z, állapotok halmaza – Y

Két leképezési szabály van a halmazok között:

$\delta(X_n, Y_n) \rightarrow Y_{n+1}$: következő állapot meghatározása

$\mu(Y_n) \rightarrow Z_n$: kimenet meghatározása

4. feladat: Mikroprogramozott vezérlő feladata

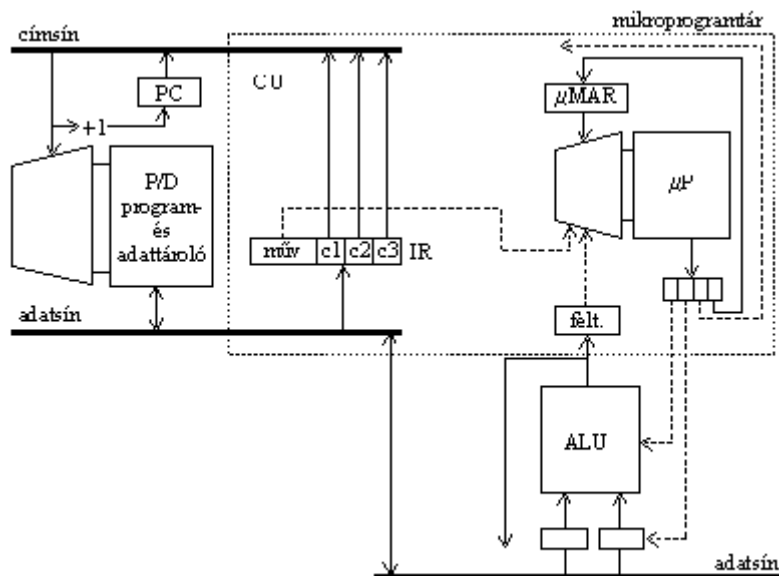
Feladat: a memóriában lévő gépi kódolású utasítások részműveletekre bontása és funkcionális egységek vezérlése

Mikroprogramozott: Az adatútvonal vezérlési pontjait (ROM) memóriából kiolvasott vertikális- vagy horizontális mikrokódú utasításokkal állítjuk elő.

Előny: Takarékos az erőforrásokkal a vertikális mp. (fogyasztás, bitek száma)

Hátrány: lassabb, egyszerre egy bitet állít be

Ábra: (?)

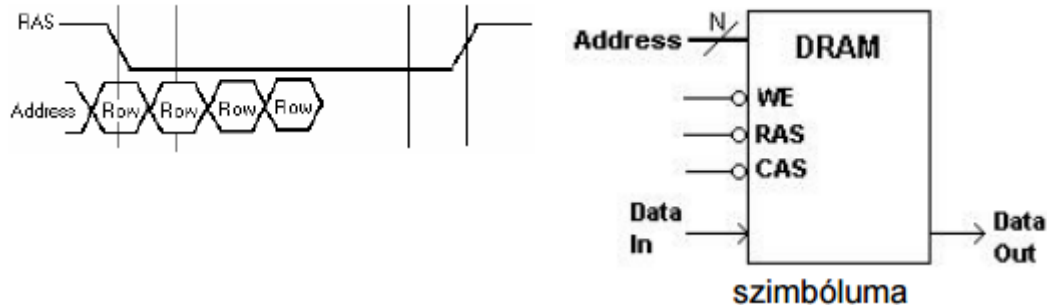
Mikroprogramozott vezérlési struktúra

5. feladat: 4A

6. feladat: 8A

7. feladat: Dinamikus memória frissítési folyamata (idődiagram)

Frissíteni kell, mivel kisméretű kondenzátoron tároljuk az információt, melynek feszültsége idővel exponenciálisan csökken (kisül).

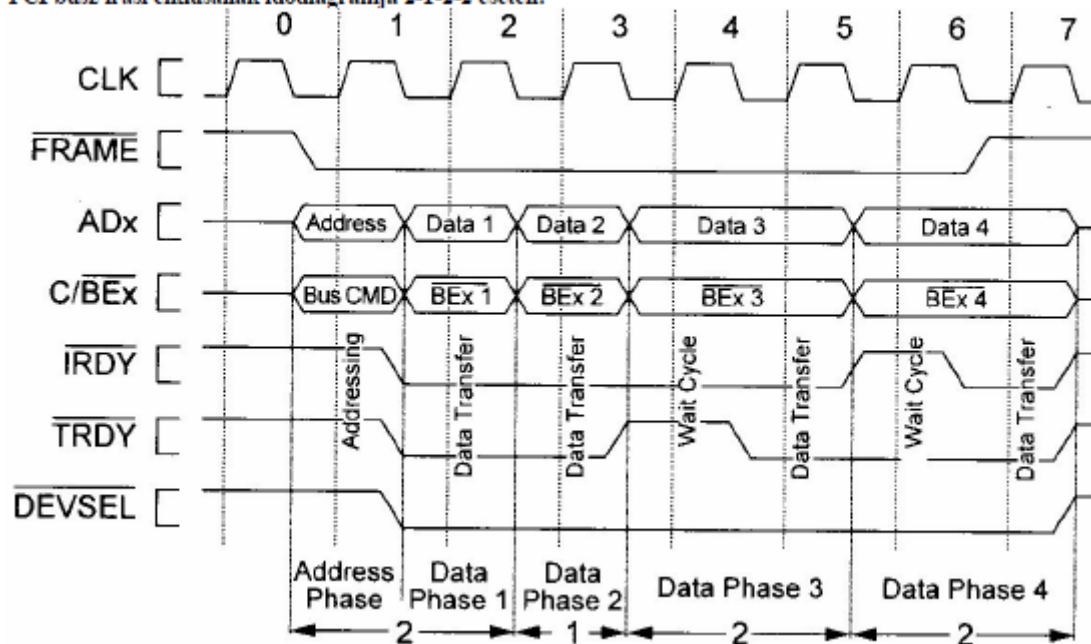

Egyetlen CAS oszlopcímet adunk ki, majd RAS-al az összes sorcímet, hogy az összes cella frissítésre kerüljön.

8. feladat: 7A

10. feladat: PCI burst write (PCI-Express)

PCI busz írási ciklusának idődiagramja 2-1-2-2 esetén:

2015 ZH A csoport:

11. feladat: Virtuális memóriakezelés, típus: szegmentálás

Szegmens: a program változó méretű logikai egységekre van feldarabolva. A program 4 fő szegmense:

- 0.: főprogramok (olvasható/végrehajtható)
- 1.: szubrutinok
- 2.: csak olvasható adatok

- 3.: olvasható/írható adatok

A program a memóriát közvetlenül nem érheti el, csak a szegmensen keresztül.

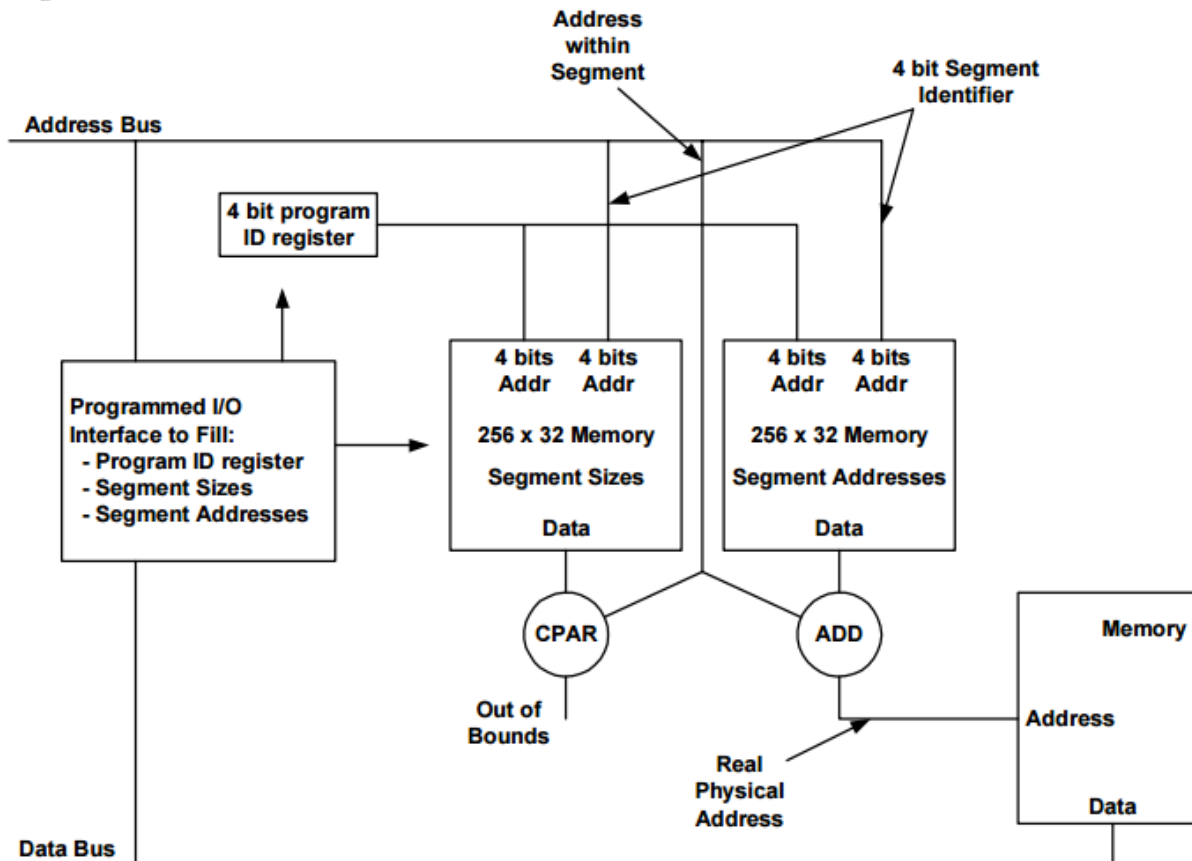
FIZIKAI CÍM = Szegmens bázis címe + Szegmens belüli eltolás címe (ez tényleg összeadás!!!)

Szegmentáblából olvassuk ki a szegmens számát követően a hozzá tartozó szegmens hosszát, szegmens címet, továbbá az egyes szegmensek elérési információit: (R/W/X) olvasható/írható/végrehajtható.

Szegmentálás hátránya: külső töredezettség

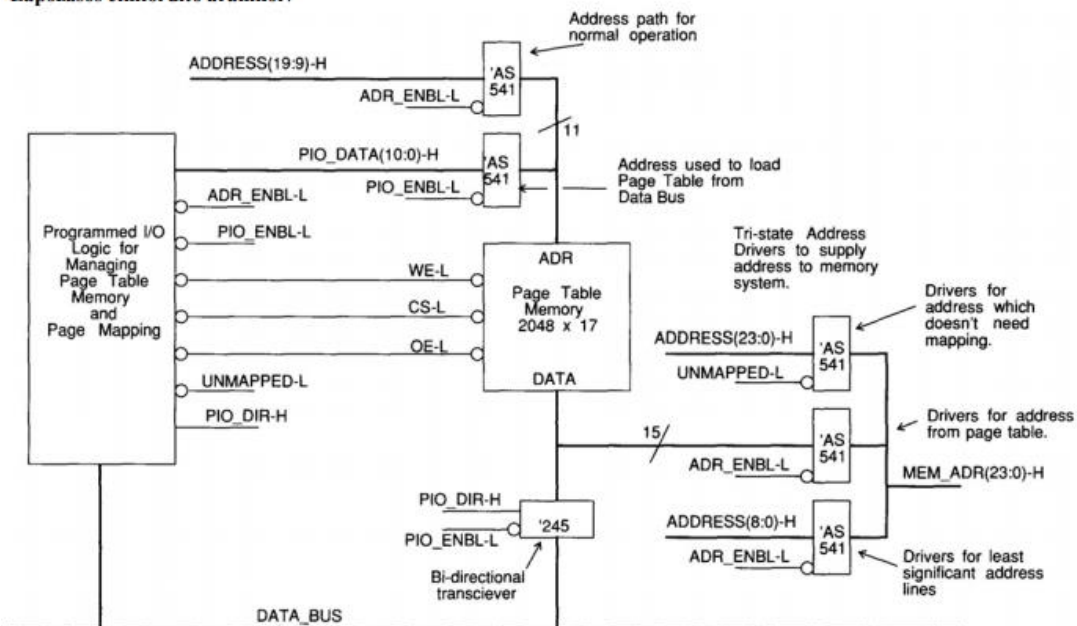
Szegmenttábla kezelése az OS feladata.

Szegmentációs címfordító áramkör:

Fizikai címet a CPU határozza meg. Lapokat célszerű a memóriában tárolni.

Lapozásos címfordító áramkör:

+.) Horizontális mikrokódos vezérlő

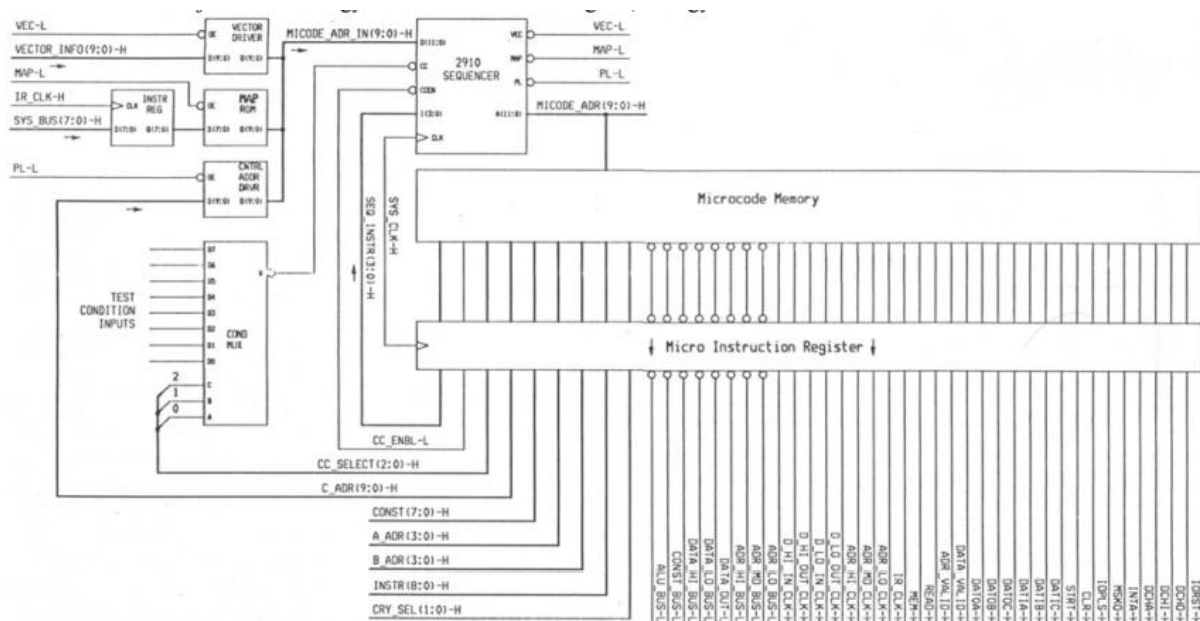
Mindenegyres vezérlőjelhez saját vonalat rendelünk, ezáltal horizontálisan megnő a mikro-utasításregiszter kimeneteinek száma, (horizontálisan megnő a mikrokód). Minél több funkciót valósítunk meg a vezérlőjelekkel, annál szélesebb lesz a mikrokód.

Előny:

- leggyorsabb mikrokódos technika
- minimális a műveletek ciklusideje

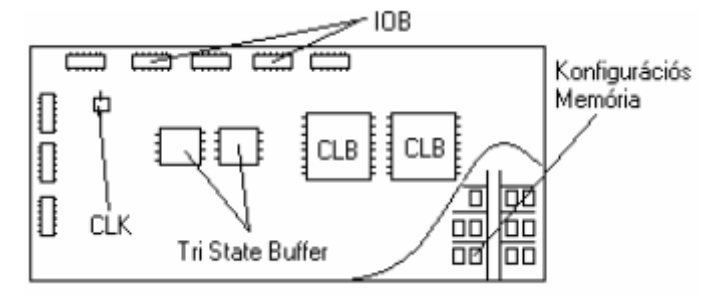
Hátrány:

- nagy az erőforrás szükséglete
- nagy fogyasztás

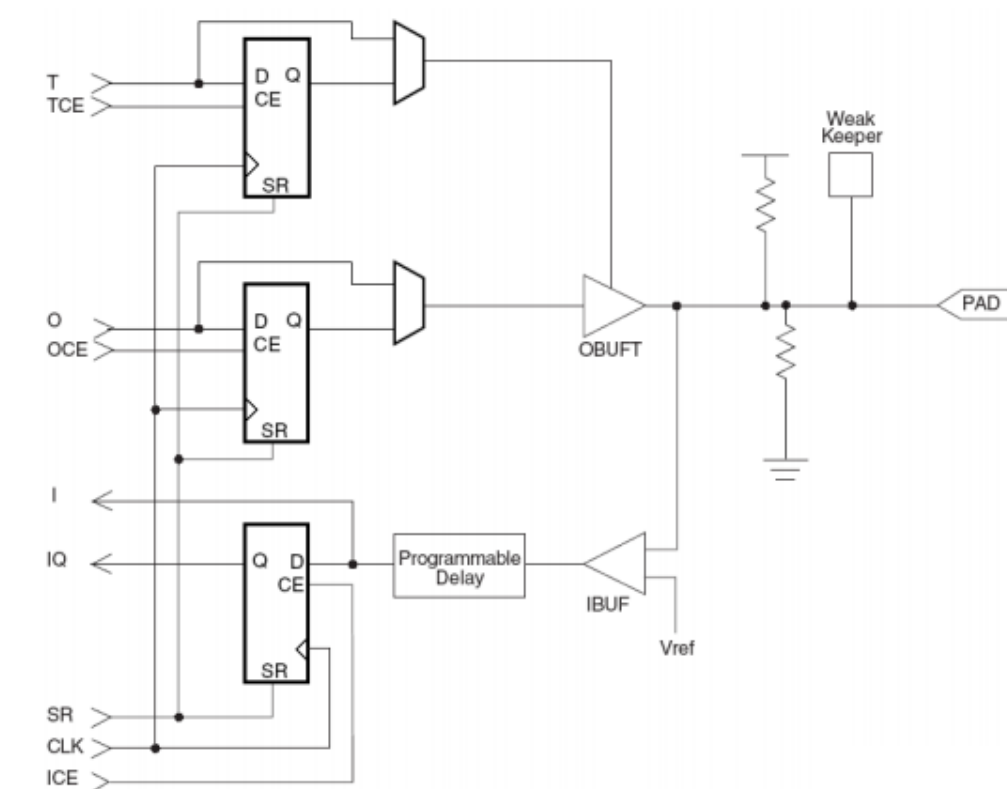
XILINX FPGA felépítése:

Általános felépítés:

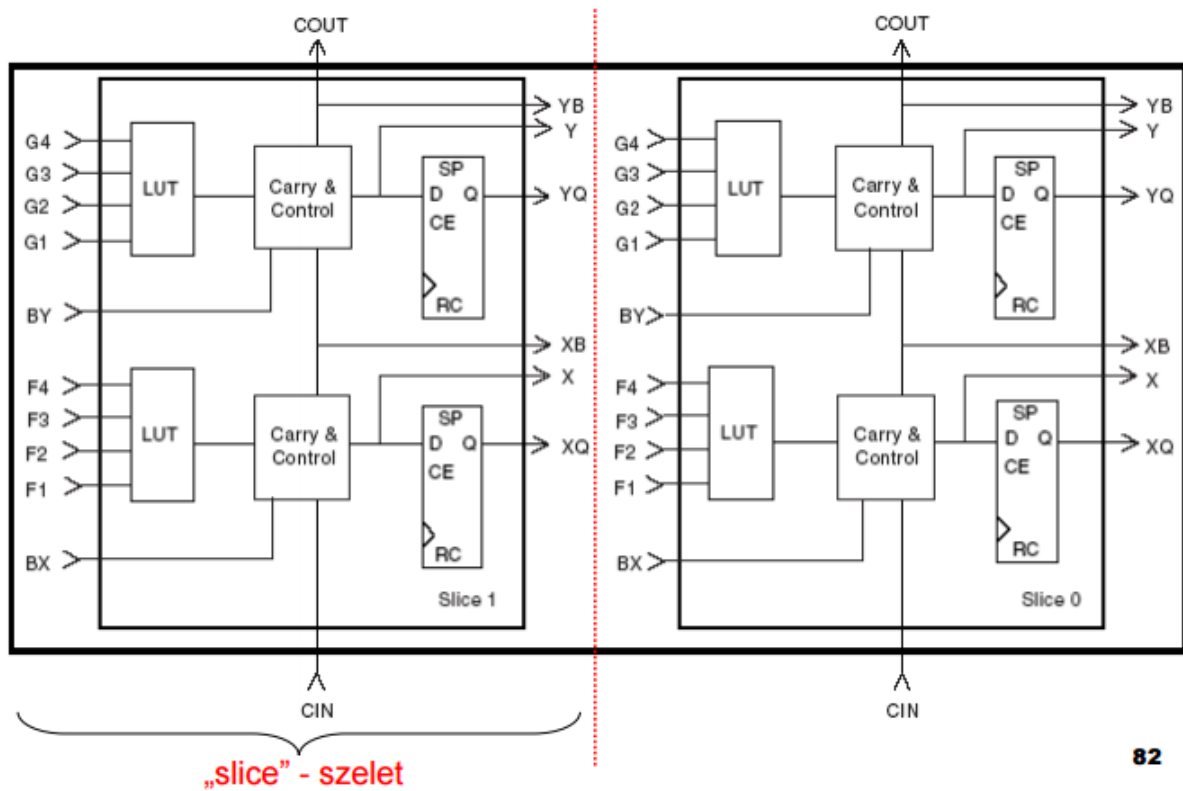
IOB Input/Output Blokk (programozható be/kimeneti blokk)

- kapcsolat a belső vonalak és a tokozás lábai között.
- kimenet lehet negált vagy ponált.

Virtex – CLB (Konfigurálható Logikai Blokk)

Szükséges logikai kapcsolatok megvalósítása egy logikai tömbben.

++.) 64x4es SRAM működéséhez mekkora lábszámot kell biztosítani?

$6+4+1(\text{CS})+1(\text{R/W})+1(\text{Vdd})+1(\text{Gnd}) = 14 \rightarrow$ tehát összesen 14 lábra (pin) van szükség.

++.) I/O csatornák típusai:

- Multiplexeres : lassú
- Blokkos: közepesen gyors
- Selector Channel: nagysebességű

+++.) Aszinkron Handshaking protokoll – olvasási ciklus

t_0 -ban a master megadja a kívánt slave címét.

t_1 -ben a master vár egy bizonyos ideig mielőtt beállítja a request vonalat. (master a slavetől adatot kér, olvasni szeretne)

t_2 -ben a slave veszi a kérést, nyugtázza és beállítja magas szintre a nyugtázó vonalat.

t_3 -ban a master megkapja az adatot a slavetől, felszabadítja a request vonalat.

t_4 -ben a slave érzékeli, hogy a master felszabadította a request vonalat -> felszabadítja a nyugtázó vonalat.

t_5 -ben a master felszabadítja a címvonalat.

